

มาตรฐานการให้ยารับประทาน “ก่อนอาหาร”

กลุ่มที่ 1 รายการยาที่ต้องรับประทานก่อนอาหาร 30-60 นาที หรือตอนท้องว่าง

รายการยา	เหตุผลที่ต้องทานก่อนอาหาร
Azithromycin capsule 250 mg	อาหารกระตุ้นกระเพาะอาหารให้หลังกรดมาทำลายยา ลดการดูดซึมลงอย่างน้อย 50%
Captopril 25 mg	อาหารลดการดูดซึมของยาถึงร้อยละ 30-40
Cisapride	รับประทานยาก่อนอาหารอย่างน้อย 15 นาที
Dicloxacillin	อาหารลดการดูดซึมของยา
Domperidone	การให้ยาก่อนอาหาร 15-30 นาที จะทำให้เวลาถูกดูดซึมและออกฤทธิ์ไม่ผู้ป่วยอายุเจ็ดขวบเวลา รับประทานอาหาร หรือช่วยลดอาการแน่นท้องหลังรับประทานอาหารได้ ยกเว้นกรณีสั่งใช้เพื่อ วัตถุประสงค์อื่น เช่น กระตุ้นการหลั่งน้ำนม สามารถให้หลังอาหารได้
Eltroxin	อาหารลดการดูดซึมของยา
Gemfibrozil	อาหารลดการดูดซึมของยา หากให้หลังอาหาร AUC เฉลี่ยลดลง 14-44%
Glibenclamide	ควรรับประทานก่อนอาหารประมาณครึ่งชั่วโมง เนื่องจาก onset ในการออกฤทธิ์ของยา คือ 15-60
Gliclazide	นาที การรับประทานยาก่อนอาหารจะทำให้ยาออกฤทธิ์ลดน้ำตาลในเลือดในเวลาใกล้เคียงกับระดับ
Glipizide	น้ำตาลที่จะเพิ่มขึ้นจากอาหารที่รับประทาน
Omeprazole	แนะนำให้กินก่อนอาหาร 30 นาที เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ถึงแม้ว่าอาหารมีผลเพียงแค่อัตราเร็วของการดูดซึมยา แต่ไม่มีผลต่อปริมาณยาที่ถูกดูดซึม ยกเว้นกรณีให้พร้อม sucralfate ควร ให้ sucralfate ก่อนอาหารและ omeprazole หลังอาหาร
Esomeprazole	อาหารลดการดูดซึมของยา 33-53%
Penicillin V	อาหารลดการดูดซึมของยา
Sucralfate	รับประทานยาก่อนอาหาร 1 ชั่วโมง และก่อนนอน เพราะอาหารทำให้ยาออกฤทธิ์ไม่ดี เนื่องจากยา ต้องไปเคลือบกระเพาะอาหาร
Risedronate (Actonel®)	รับประทานยาพร้อมน้ำ 1 แก้ว ก่อนอาหารเช้า 30 นาที (อาหารจะจับกับยาทำให้การดูดซึมยาลดลง)
Roxithromycin	อาหารลดการดูดซึมของยา ยกเว้นกรณีระคายเคืองทางเดินอาหารเปลี่ยนให้หลังอาหาร (การ รับประทานยาหลังอาหาร 15 นาที จะทำให้ระดับยาที่ peak ลดลงและถึง peak ช้าลง ค่า oral bioavailability ลดลง 21%)

กลุ่มที่ 2 ยาที่สามารถรับประทานก่อน / หลังอาหาร

รายการยา	เหตุผลที่ต้องทานก่อนอาหาร
Azithromycin suspension	สามารถรับประทานพร้อมหรือไม่พร้อมอาหาร
Cefdinir (Omnicef®)	หลีกเลี่ยงการให้ยา cefdinir ร่วมกับผลิตภัณฑ์ที่มีธาตุเหล็ก
Cilostazol (Pletaal®)	อาหารทำให้การดูดซึมยาลดลง แต่ไม่มีผลต่อปริมาณยาที่ถูกดูดซึม
Cyproheptadine	ควรรับประทานก่อนอาหารเมื่อต้องการใช้เป็นยาเจริญอาหาร
Isosorbide dinitrate 10 mg	รับประทานยาขณะท้องว่าง ก่อนอาหาร 1 ชั่วโมง หรือหลังอาหาร 2 ชั่วโมง เพื่อให้ยาออกฤทธิ์ ได้ทันที ยกเว้นกรณีทานก่อนอาหารแล้วปวดศีรษะมากเปลี่ยนเป็นทานหลังอาหารได้
Metformin	รับประทานยาขณะท้องว่าง เพราะอาหารลดการดูดซึมยา แต่อาจรับประทานพร้อมอาหารหรือหลัง อาหารได้ เพื่อลดการระคายเคืองกระเพาะอาหาร

ยาดังกล่าวข้างต้น กลุ่มงานเภสัชกรรมตั้งข้อมูลพื้นฐานเป็น ac ทั้งหมด

ยากกลุ่มที่ 1 หากแพทย์สั่งเป็น pc ให้ห้องยาเปลี่ยนเป็น ac (ถ้าแพทย์ต้องการให้หลังอาหารจะขีดเส้นใต้ pc) กรณีผู้ป่วยใน ให้พยาบาลให้ยาตามข้อมูลพื้นฐาน

ยากกลุ่มที่ 2 ให้แก่ไขว่ฉลากและให้ยาตามแพทย์สั่ง ac/pc (หากแพทย์ไม่ระบุวิธีให้ยาให้เป็น ac ตามข้อมูลพื้นฐาน)